

Göteborg 2024-04-16

**Landsbygds- och infrastrukturde-
partementet**

li.remissvar@regeringskansliet.se

li.fjr@regeringskansliet.se

Yttrande från SFPO i anledning av remiss av Havs- och vattenmyndighetens redovisning av uppdrag att föreslå förbättringar av Sveriges genomförande av artikel 12.4 i rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, dnr LI2023/00546

Sveriges Fiskares PO (SFPO) företräder cirka 230 fiskefartyg verksamma företrädesvis inom det demersala fisket. Våra medlemmar bedriver fiske på naturens och förvaltarens villkor. Vi har medlemmar längs hela den svenska kusten, från Koster till Kalix. Vi står för ett långsiktigt hållbart fiske och våra medlemmar är bland de bästa när det handlar om skonsamhet, selektivitet och kvalitet.

Kommissionen har i formell underrättelse påstått att Sverige inte har infört och effektivt genomfört ett system för övervakning av oavsiktlig fångst och oavsiktligt dödande av tumlare i Egentliga Östersjön och i Bälthavsområdet, därigenom har Sverige underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 12.4 i art- och habitatdirektivet. Regeringen ger gett Havs- och vattenmyndigheten (HaV) i uppdrag att föreslå hur genomförandet i svensk rätt av artikel 12.4 kan förbättras. HaV har analyserat regleringar och anser att det är lämpligt att införa bestämmelser i en ny lag som reglerar användningen av kamerasystem inom arbetet med datainsamling inom ramen för datainsamlingsförordningen (Data Collection Framework - DCF). Inom DCF kan den övervakning som krävs för att uppfylla kraven i artikel 12.4 i art-

och habitatdirektivet utföras. Till lagförslaget föreslår HaV en förordning med delegerad föreskriftsrätt till HaV, att meddela föreskrifter av mer detaljerad karaktär, såsom placering av kamerasytem och vilka fiskefartyg som ska ingå i datainsamlingen. HaV uppskattar att det berörda yrkesfisket i dagsläget består av strax under 200 fiskefartyg och att ett urval kommer att utrustas med kamerasytem i enlighet med övervakningsprogrammet. HaV bedömer att tvingande krav på kamerasytem med stöd i lag är det mest relevanta alternativet då det ger ett vetenskapligt underlag med god kvalitet.

Artikel 12.4 i art- och habitatdirektivet har följande ordalydelse: ”Medlemsstaterna skall införa ett system för övervakning av oavsiktlig fångst och oavsiktligt dödande av de djurarter som finns förtecknade i bilaga 4 a. Mot bakgrund av den insamlade informationen skall medlemsstaterna vidta de ytterligare forsknings- eller bevarandeåtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att oavsiktlig fångst eller oavsiktligt dödande inte får betydande negativa följder för de berörda arterna.”

SFPO tackar för möjligheten att få lämna synpunkter och framför nedan våra uppfattningar i saken:

Inledningsvis kan vi med ett beklagande konstatera den totala frånvaro av dialog i saken under den tid varunder HaV har arbetat med fullgörandet av regeringsuppdraget.

Problemet anges vara att yrkesfisket bifångar tumlare i Egentliga Östersjön och Bälthavsområdet och att det inte finns något system för övervakning härav och mot oavsiktligt dödande av tumlare. Yrkesfiske är matproduktion och garnfisket har alltid varit en viktig del av det svenska yrkesfisket. Det finns för tumlare många problem och fisket är ett, men andra och sannolikt allvarligare problem är havsmiljöproblemen, sjöfarten, gråsäl (som vi nu mot bättre vetande ska jaga än mindre) och sist men inte minst befintliga och framför allt planerade vindkraftsparker till havs. Ändock är det så att det är yrkesfisket som skuldbeläggs.

Yrkesfisket använder numera i stor utsträckning så kallade pingers (tumlerskrämmor) för att undvika bifångst av tumlare. Dessa pingers fungerar och håller tumlare på betryggande avstånd från garnen varigenom tumlare ej riskerar att bifångas. Fisket har vidare i många fall minskat djupen på redskapen för att undvika bifångster, något som sker på frivillig basis. Fisket i fråga, garnfisket, är idag endast en spillra av vad en gång var. Man uppskattar en minskning om hela 90 % de senaste 15 åren.

SFPO har medlemmar som deltar i pilotförsöket med kameror ombord på garnbåtar för datainsamling av bifångster. De deltagande fiskarnas erfarenheter är såvitt vi har vetskap om positiva.

SFPO är principiellt motståndare till användningen av REM i fiskerikontrollen av många anledningar, företrädesvis avsaknaden av synkronisering med fiskerilagstiftningen i övrigt. Det finns en mycket stor oro för hur framtiden kommer att se ut med användningen av REM bland våra medlemmar och i det europeiska yrkesfisket. Hur kommer videomaterial att hanteras och spridas? En annan viktig aspekt är integritetsaspekten utifrån den enskilda fiskarens perspektiv.

I förevarande förslag förutsätter vi att data från kamerorna endast ska användas för datainsamling, men är avsikten också att data från kamerorna ska användas i fiskerikontrollens

verksamhet i framtiden? Att data från kamerorna används i fiskerikontrollen är något som vi motsätter oss med full kraft, dock är det acceptabelt att data används för att råda bot på förevarande problematik. Det är ett absolut krav från vår sida att det är fiskaren som äger materialet, det får med andra ord aldrig bli någon offentlig handling.

För övrigt vill vi påtala att området söder om Öland i Egentliga Östersjön är extremen i tumlars utbredningsområde, detta är något som måste beaktas.

Avslutningsvis vill påtalas att vi har framfört till SLU Aqua och HaV att vi vill utföra provfisken med tumlarsäkra redskap, vi har dock inte fått någon respons från vare sig SLU Aqua eller HaV.

SVERIGES FISKARES PO

Peter Ronelöv Olsson
Ordförande

Fredrik Lindberg
Ombudsman